



Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2022-2030



SNÅASEN TJÆLTE/Snåsa Kommune

Plandokument oppdatert den 26.4.2023 etter at arbeidsgruppa har gått igjennom og vurdering innspillene fra høringsperioden.

Dato: 26. april 2023

Innhold

1. Innledning	4
1.1. Plankrav	4
1.2. Planprosessen	4
1.3. Utredningskrav	5
1.4. Begrepsavklaringer	5
1.5. Overordnede føringer	7
2. Utviklingstrekk og status	8
2.1 Idrettsindeks	8
2.2 Organisert aktivitet	9
2.2.1 Idrett	9
2.2.2 Annen organisert aktivitet	10
2.3 Egenorganisert idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet	11
2.3.1 Statlig sikra friluftslivsområde	11
2.3.2 Jakt og fiske	12
2.3.3 Tur – stier	13
2.3.4 Skiløyper	13
2.3.5 Rekreasjonsløyper for snøskuter	14
2.3.6 Sykkelstier	15
3. Resultatvurdering av forrige plan med statusoversikt	16
4. Målsetting for kommunens satsing på idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet	18
4.1 Mål for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Snåsa – hva vil vi oppnå	18
4.2 Strategi – hva skal vi gjøre for å nå disse målsetningene	18
5. Medvirkning	19
5.1 Møter med grupper/lag og organisasjoner	19
5.2 Åpent møte i Snåasen Savka/Snåsahallen	20
5.3 Spørreundersøkelse blant barn- og unge	21
6. Vurdering av behov	24

7. Handlingsprogram (spillemiddelprioriteringer).....	27
7.1 Ordinære anlegg	27
7.2 Nærmiljøanlegg	28
Vedlegg 1.....	30
Befolkning.....	30
Folkehelse.....	31
Vedlegg 2.....	35
Oversikt over anlegg, offentlige friområder og kommunens prioritering av viktige friluftsområder .	35

1. Innledning

Denne kommunedelplanen for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2022-2030 erstatter kommunedelplanen for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2012-2015. Revideringen er i samsvar med kommunens planstrategi, vedtatt 24. juni 2021.

Planen skal være et styringsverktøy for å skape aktivitet og et grunnlag for å sikre nødvendige arealer for lek, idrett og friluftsliv i kommunen. Planen er initiert og skal vedtas av kommunestyret.

Kunnskapsgrunnlag er innhentet fra aktuelle planer og dokumenter. Fagetater har sammen med lag og organisasjoner deltatt på flere åpne innspillsmøter, og har på den måten gitt innhold til denne kommunedelplanen. Planhorisonten er satt til 2030 med bakgrunn i tidshorisonten for FNs bærekraftsmål.

Planen er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av følgende representanter:

Navn	Rolle
Anders Linga	Leder Hovedutvalg – utvikling
Marthe Selliaas	Nestleder Hovedutvalg -utvikling
Are Tomter	Prosjekt- /Byggeleder
Kristin Østgård	Kultursjef/Planarbeider
Siv Merethe Belbo	Medlem Idrettsrådet
Bård Landsem	Leder Idrettsrådet
Norunn Elise Fossum	Prosjektleder - Plankontoret

1.1. Plankrav

For å kunne få tildelt spillemidler til finansiering av idretts- og aktivitetsanlegg, må kommunene utarbeide en kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet. Planen består av mål og strategier, samt en handlingsdel. Handlingsdelen beskriver eksisterende anlegg og behovet for nye anlegg (jf. krav fra Kulturdepartementet).

Planens innhold vurderes opp mot kommunens overordnede mål hvert fjerde år i forbindelse med kommunens planstrategi. Planens handlingsprogram rulleres hvert år.

1.2. Planprosessen

Kommunedelplanen er laget i henhold til Plan- og bygningslovens kapittel 11.

Planprogrammet for kommunedelplan idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet var ute til høring og offentlig ettersyn i perioden 12. januar 2022 – 4. mars 2022. Planprogrammet ble vedtatt i kommunestyret den 7. april 2022, sak 2021/2273.

Det ble varslet oppstart av arbeidet med kommunedelplanen samtidig med at planprogrammet var ute til høring og offentlig ettersyn. Frist for innspill var 4. mars 2022.

1.3. Utredningskrav

Kulturdepartementet stiller noen minstekrav til innholdet i en kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet:

- Målsetting for kommunens satsing på idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv
- Målsetting for anleggsbygging og sikring av arealer for idrett og friluftsliv
- Resultatvurdering av forrige plan med statusoversikt
- Vurdering av langsiktige og kortsiktige behov for både anlegg og aktivitet
- Det skal gjøres rede for sammenhengen med andre planer i kommunen
- Prioritert handlingsprogram for utbygging av idretts- og friluftsanlegg
- Oversikt over forventede kostnader tilknyttet drift og vedlikehold av planlagte anlegg
- Uprioritert langtidsplan over behov for anlegg
- Lokalisering av eksisterende og planlagte anlegg, områder for friluftsliv og arealbehov for planlagte anlegg og friluftsområder bør fremgå av relevante kart

Konsultasjonsplikt jf. Samelovens §4-4:

Det gjennomføres konsultasjoner med reinbeitedistriktene før relevante tiltak igangsettes.

1.4. Begrepsavklaringer

Planen inneholder en del begreper som er forklart her. Definisjonene er bl.a. hentet fra departementets veileder.

Idrett: Aktivitet i form av trening, eller konkurranse innen den organiserte idretten.

Fysisk aktivitet: Egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter, herunder friluftsliv og aktiviteter preget av lek.

Egenorganisert idrett: aktiviteter hvor utøverne selv definerer rammene for utførelse og planlegging. Aktiviteten «organiseres» og utformes på egenhånd.

Folkehelse: befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning.

Friluftsliv: Opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandringer og naturopplevelser. Friluftsliv er ikke en motorisk aktivitet. Friluftsliv inngår i begrepet fysisk aktivitet.

Statlig sikret friluftsområde: statlig sikrede områder som gir befolkningen tilgang til friluftsområder.

Nærmiljøanlegg: Anlegg eller område for egenorganisert fysisk aktivitet. Disse skal i hovedsakelig legges i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder. Gjelder kun utendørsanlegg. Anleggene eller områdene skal være fritt allment tilgjengelige for egenorganisert fysisk aktivitet, primært for barn og ungdom, men også for lokalbefolkningen for øvrig. Nærmiljøanlegg kan lokaliseres i tilknytning til et skoleanlegg eller et idrettsanlegg. Eksempler på nærmiljøanlegg er skileikanlegg, mindre hoppbakker, isflater, flerbruksområde inntil 2400 m² tilrettelagt for ballspill, løp, kast o.l.

Ordinære anlegg: er i hovedsak anlegg knyttet til konkurranse- og treningsvirksomhet for den organiserte idretten (fotball-, friidrettsanlegg, idrettshaller o.l.). De tekniske krav til mål og utforming av anleggene tar utgangspunkt i konkurransereglene til det enkelte særforbund.

Interkommunale anlegg: Større, kostnadskrevende anlegg hvor to eller flere kommuner går sammen om drifts- og investeringskostnader.

Nasjonalanlegg: er idrettsanlegg som tilfredsstiller tekniske og funksjonelle standardkrav for gjennomføring av relevante internasjonale mesterskap og konkurranser. Ordningen er meget begrenset, og det er kulturdepartementet som etter uttalelser fra Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komite (NIF) gir et anlegg denne statusen.

Friluftsområder: blir ofte brukt som fellesbetegnelse på grønne områder som er tilgjengelige for allmennhetens frie ferdsel. Friluftsområder er store, oftest uregulerte områder. Det er ikke krav om parkmessig opparbeidelse, kun tilrettelegging for bruk. Områdene benyttes til turliv, jakt, fiske, fysisk aktivitet og trening. I kommuneplanens arealdel er friluftsområdene oftest avsatt under landbruksnatur-, og friluftsområder (LNF-områder).

Friområder er avgrensede områder med spesiell tilrettelegging og opparbeiding for allmennhetens uhindrede rekreasjon og opphold. Områdene blir vanligvis ervervet, opparbeidet og vedlikeholdt av kommunen, og kan være parkanlegg, turveier, lysløyper, lekeplasser, nærmiljøanlegg og badeplasser. Inngrepsfrie naturområder i nærmiljøet, f.eks. koller, sletter og bakker kan også defineres som friområder

Kommunedelplan: Plan utarbeidet i henhold til Plan- og bygningslovens kapittel 11. Loven setter bl.a. krav om minimum planprosess og medvirkning.

Planstrategi: I henhold til Plan- og bygningsloven skal kommunen utarbeide en kommunal planstrategi i løpet av kommunestyrets første valgår. I planstrategien vurderer kommunen om det er behov for å revidere kommunale planer for å nå utviklingsmålene.

1.5. Overordnede føringer

Internasjonale: FNs bærekraftsmål

Global handlingsplan for fysisk aktivitet (2018-2030).

Nasjonale:

Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet (2014)

Meld. St. 26. Den norske idrettsmodellen (2011-2012)

Statlig idrettspolitikk inn i en ny tid – Rapport fra Strategiutvalget for idrett

Meld. St. 18. Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet (2015-2016)

Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv (2013)

Handlingsplan for friluftsliv, Klima- og miljødepartementet (2018)

Meld. St. 19. Folkehelsemeldinga – gode liv i eit trygt samfunn (2018-2019)

Meld. St. 34 Folkehelsemeldingen – god helse – felles ansvar (2012-2013)

Universell utforming for idretts- og nærmiljøanlegg Sammen om aktive liv (2020-2029)

Regionale:

Idrettspolitisk erklæring for Trøndelag (2022)

Regional plan for folkehelse i Nord-Trøndelag (2015 – 2020)

Strategi for idrett og friluftsliv i Nord-Trøndelag 2013 – 2016, Ta anleggene og naturen i bruk!

Trøndelag idrettskrets sin strategi for anleggsutvikling (2020 – 2024)

Lokale:

Kommunal planstrategi for Snåsa kommune (2021 – 2023)

Kommuneplanens samfunnsdel (2022)

Friluftslivskartleggingen for Snåsa (2016)

Trafikksikkerhetsplan 2016

Lovverk:

Lov om friluftslivet (friluftsløven)

Lov om folkehelsearbeid (folkehelseløven)

Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

2. Utviklingstrekk og status

Fysisk aktivitet er svært viktig for folkehelsen. Trøndelag i tall¹ har oppsummert HUNT4 undersøkelsen på følgende måte: «En av fire trøndere oppgir å være fysisk aktive omtrent hver dag. Av disse er noen flere kvinner enn menn. I Snåsa oppgir 18,8 % av mennene og 22,8 % av kvinnene at de mosjonerer daglig (HUNT4)». Dette er en økning fra de tidligere HUNT-undersøkelsene.

For Trøndelag finner vi lavest aktivitet i aldersgruppen 30-39 år. En større andel av de yngste ungdommene (13-15 år) er fysisk aktive sammenlignet med de eldste (16-19 år). Gutter er mer aktive enn jenter (Ung-HUNT4).

Aktivitetsnivået er høyere hos seksåringene enn hos niåringene, og guttene mer aktive enn jentene (UngKan-undersøkelsen²). Frafall fra organisert idrett starter så tidlig som i 12-årsalderen (hentet fra Trøndelag i tall¹ med grunnlag fra HUNT4).

Når man ser utviklingstrekkene fra HUNT1-4, ser man en økning på ca. 10 % i andelen voksne som mosjonerer daglig. Blant elever på ungdomsskole og videregående skole i Trøndelag har aktivitetsnivået gått noe ned. En ser også en utvikling med tidligere og større frafall i organisert idrett blant barn og unge. Dette kan bl.a. skyldes at aktivitetsnivået blant barn og unge påvirkes i stor grad av holdninger, tilgjengelighet og muligheter for fysisk aktivitet. Økt tilgang til og bruk av skjerm som sosiale medier og digitale spill, og det kan skyldes at barn og unge har flere uorganiserte tilbud (hentet fra Trøndelag i tall¹ som har basert sin tekst på svar fra Ung-HUNT og Ungdata).

2.1 Idrettsindeks

Snåsa har høy idrettsaktivitet³ blant sine innbyggere, 62,1%, og ligger på 8. plass når man sammenligner alle landets kommuner. Aktivitetsandelen beregnes ut fra antall aktive innbyggere delt på innbyggertallet i samme aldersgruppe. Siden en person kan være aktiv i flere idretter, kan aktivitetsandelen være høyere enn 100%.

- I aldersgruppen *barn 6-12 år* er aktivitetsandelen 292% (464 medlemmer totalt)
- I aldersgruppen *ungdom 13-19 år* er aktivitetsandelen 166% (320 medlemmer totalt)

Dette viser at mange barn er med på flere aktiviteter og at aktivitetsnivået går ned etter hvert som barna blir ungdommer og unge voksne.

Anleggsdekningen for Snåsa er over landsgjennomsnittet. Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg pr. innbygger er kr 276 (2020-tall).

¹ <https://trondelagitall.no/>

² https://www.fhi.no/globalassets/bilder/rapporter-og-trykksaker/2019/ungkan3_rapport_final_27.02.19.pdf

³ <https://idrettsindeks.no/> tall for 2020

2.2 Organisert aktivitet

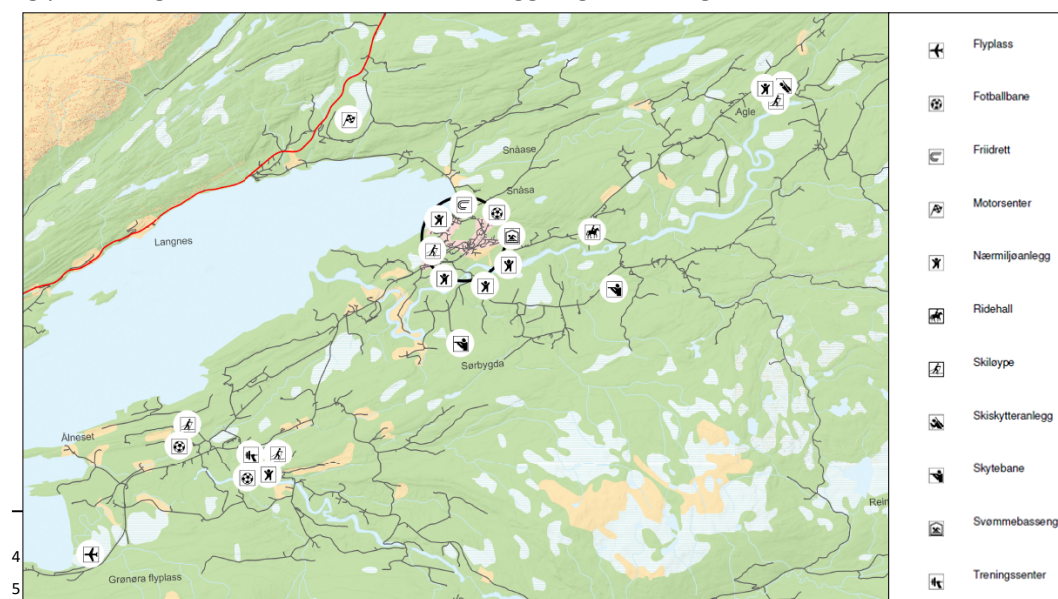
2.2.1 Idrett

Organisert idrett defineres som *alle idrettsaktiviteter som er organisert av Norges Idrettsforbund (NIF)*. NIF har 1,9 millioner medlemmer. Snåsa idrettslag er organisert under NIF og hadde ved utgangen av 2021 625 medlemmer⁴.

Tabellen under viser en oversikt over idrettslag og særidretter i Snåsa:

Lag	Medlemmer Under 20 år	Voksne medlemmer	Type idrettslag/gruppe
Snåsa Idrettslag	246	369	Fotball, ski, orientering, volleyball, friidrett, barneidrett, trimgruppe,
Snåsa skiskytterlag	29	38	
Snåsa snøscooterklubb	10	90	Kjører opp skispor, rekreasjonsløyper
Snåsa flyklubb	0	32	Flyplass og modellflyplass
Snåsa skytterlag	90	340	
Snåsa pistolklubb	0	26	

Kartutsnittet under viser området hvor det er størst aktivitet/flest anlegg samlet i Snåsa. Anleggene og plasseringen av disse er hentet fra anleggsregisteret⁵ og omarbeidet av Plankontoret med



symboler. For en fullstendig oversikt over anleggene, gå inn i anleggsregisteret.

Det er anlegg for organisert aktivitet rundt om i hele Snåsa kommune. De største anleggene er beskrevet i teksten under, mens en oversikt over alle anleggene er listet opp i vedlegg 2.

Bjørgan skianlegg

Snåsa skiskytterlag og Grong IL har et regionalt anlegg for langrenn og skiskyting på Bjørgan. Anlegget inneholder skistadion, skiskytteranlegg, løypetraseer, snøproduksjonsanlegg, rulleskianlegg og parkering. **Skiløypenettet har nasjonal standard, men pga. manglende servicebygg kan det ikke arrangeres nasjonale renn i anlegget.**

Snåasen savka/Snåsahallen

Den 2. april 2022 var det offisiell åpning av Snåasen savka/Snåsahallen. Flerbrukshallen brukes til bl.a. volleyball, badminton, basket og innebandy. I tillegg rommer hallen en buldrevegg, et sosialt rom og garderober. Flerbrukshallen har gratis inngang for alle innbyggere under 16 år og over 67 år.

Viosen stadion

Viosen stadion er kommunens sentralanlegg for fotball, friidrett, tennis og sandvolleyball. Området brukes aktivt av Snåsa IL og barn og unges egenaktivitet.

Skytteranlegg

Skytteranlegget på Svarvamoen består av 100m bane med 6 elektroniske skiver, 200m bane med 10 elektroniske skiver, elgbane og en leirduebane. I tillegg har anlegget en innendørs 15m skytebane i Skytterhuset som brukes i vinterhalvåret.

Skianlegg

Lysløypa på Agle består av en kort (ca. 500 m) og en lengre løype (2,5 km) samt ett lite anlegg med skiskytterblikker og et lagerhus. Anlegget brukes stort sett på vinterstid med oppkjørte løyper, men også noe på sommerstid med organisert sykling og terrengløp.

2.2.2 Annen organisert aktivitet

Friluftsgruppa Snåsa er et aktivitetstilbud for alle, og organiseres av Snåsa Bygdesentral. Oppdatering om turmål, tidspunkt og aktivitet finnes på Friluftsgruppa Snåsa sin Facebook side.

Seniordansen organiseres av Snåsa sanitetsforening, og er et tilbud til alle seniorer. Aktiviteten annonseres på Snåsa sanitetsforening sin Facebookside.

Bygdas to treningssentre: Snåsa Treningssenter på Brede, og Pulsgården i sentrum, har begge organiserte treninger for grupper med varierte aktiviteter.

Svømmehallen varmes på søndager opp til varmebad og leies ut til grupper som driver organisert trim og trening.

De lokale samfunnshusene er viktige for lokale aktiviteter, og er sentrale for å ivareta en sterk grendestruktur i kommunen.

2.3 Egenorganisert idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

Begrepet “egenorganisert idrett og fysisk aktivitet” inkluderer alt fra generelt friluftsliv, trening på kommersielle treningssentre, fotball på kunstgressbanen utenom treningstid, til bruk av skateboard i selvbygd eller offentlig bygd rampe. Dette er aktiviteter hvor utøverne selv definerer rammene for utførelse og planlegging. Aktiviteten «organiseres» og utformes på egenhånd. Egenorganisert idrett og fysisk aktivitet favner også det vi omtaler som uorganisert aktivitet.

Det finnes i liten grad statistikk som viser omfang av egenorganisert fysisk aktivitet i Snåsa. For i tillegg til idrettsorganisasjonene er det også stadig flere lag og foreninger som har friluftsliv-, trim- og idrettsaktiviteter som en del av sin aktivitet.

Svømmebassenget er et godt tilbud til bygda, og resulterer i trygge barn i vannet i tillegg til at det er et helsefremmende tilbud.

Landsomfattende undersøkelser viser at vel halvparten av befolkningen utøver en eller annen form for regelmessig fysisk aktivitet. En stor del av aktiviteten skjer i regi av familie, venner, gjennom skole eller alene. Det er ingen grunn til å tro at det er færre i Snåsa.

Snåsa har en natur som inviterer til aktivitet. Tilrettelagte stier og badeplasser gir gode muligheter for utfoldelse.

2.3.1 Statlig sikra friluftslivsområde

Viosen friluftslivsområde er et viktig friområde som ligger i strandsonen i nordenden av Snåsavatnet. Området består av en lang sammenhengende strand som grenser til ett kaianlegg med småbåthavn, opparbeidet plen, og en bjørkeallé som grenser mot hovedgata Strandveien. Området er godt egnet til opphold, bading og strandbaserte aktiviteter i ferskvann.

Fra Forvaltningsplan⁶ for statlig sikra friluftslivsområder Snåasen Tjeltel/Snåsa kommune 2023-2033:

«Viosen friluftslivsområde ble sikret i 1992, og endret grensene i 2004 gjennom makeskifte av areal, og fordi Nes ikke lenger er en del av området (del av gbnr.50/8), er navnet på området endret fra Viosen/Nes, til Viosen»

Området driftes av Snåasen tjeltel/Snåsa kommune og velforeningen i Viosen.



2.3.2 Jakt og fiske

Snåsa er kjent for sine rike vilt og fiskeressurser. Jakt og fiske drives både på privat grunn, statsgrunn og i de store statsallmenningene. Vilt- og fiskeressursene i statsallmenningen er godt tilrettelagt for allmennheten. Disse områdene er også tilrettelagt med en rekke utleiehytter.

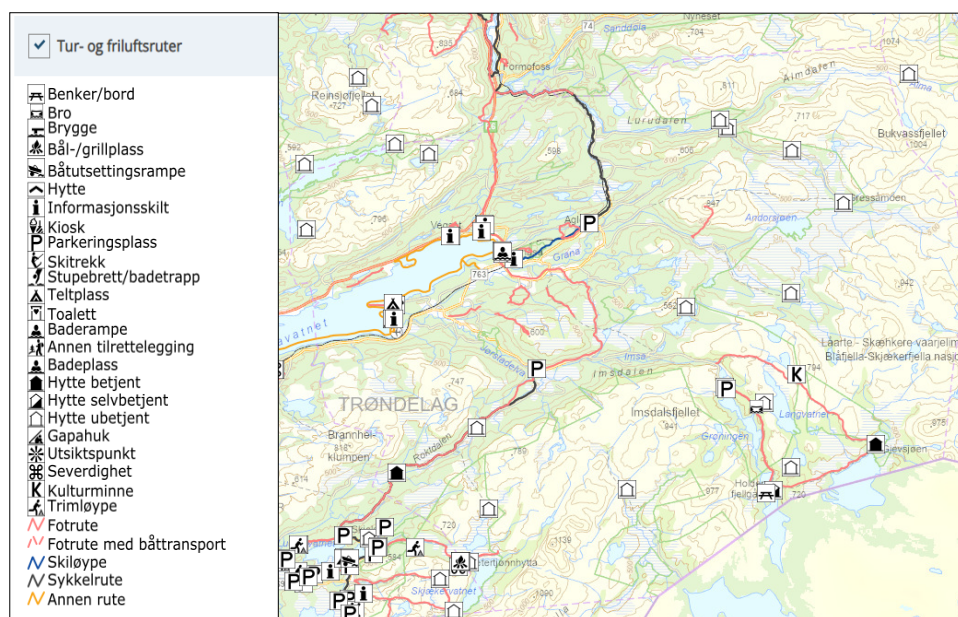
Av de jaktbare viltartene så har elg, rype og skogsfugl størst betydning i omfang og økonomi, men det er også jaktbare bestander av bl.a. hare, rådyr, hjort og bever.

Snåsa har over 2500 fiskevann og en rekke fiskeførende elver og bekker. Det er hovedsakelig fiske på ørret og røye i disse områdene. Dagens fiske er i stor grad sportsfiske og man ser lite av mataukfiskinga som var det viktige for en generasjon eller to siden. Ifølge fjellstyret blir det, med unntak av et par av de mest populære vannene, fisket for lite i Snåsa, og man har et stort potensial for mer fisking både som friluftaktivitet og matauk.

⁶ <https://faktaark.naturbase.no/?id=FS00000345>

2.3.3 Tur – stier

På Miljødirektoratets miljøatlas⁷ finner vi kart som viser noen av tur- og friluftsrutene i Snåsa, men denne oversikten er ikke fullstendig. Det jobbes blant annet med å få kartlagt gamle ferdselsårer i Snåsa i et eget prosjekt som ventes å være ferdig i 2023.



Trimgruppa i Snåsa IL arrangerer årlig Snåsaturer, som er et tilbud hvor 11 løyper blir midlertidig merket i en periode fra 15. mai til 15. september. Snåsaturløypene startet opp i 2019, og har blitt veldig populært. Løypene har ulik lengde og vanskelighetsgrad. Noen er korte, andre litt lengre. De fleste er fotturer, mens noen kan også sykles helt eller delvis. Det er forskjellig vanskelighetsgrad, men i hovedsak er dette løyper som de aller fleste kan ha glede av. Trimgruppa har et ønske om å oppgradere og permanent merke noen av disse løypene i framtida.

2.3.4 Skiløyper

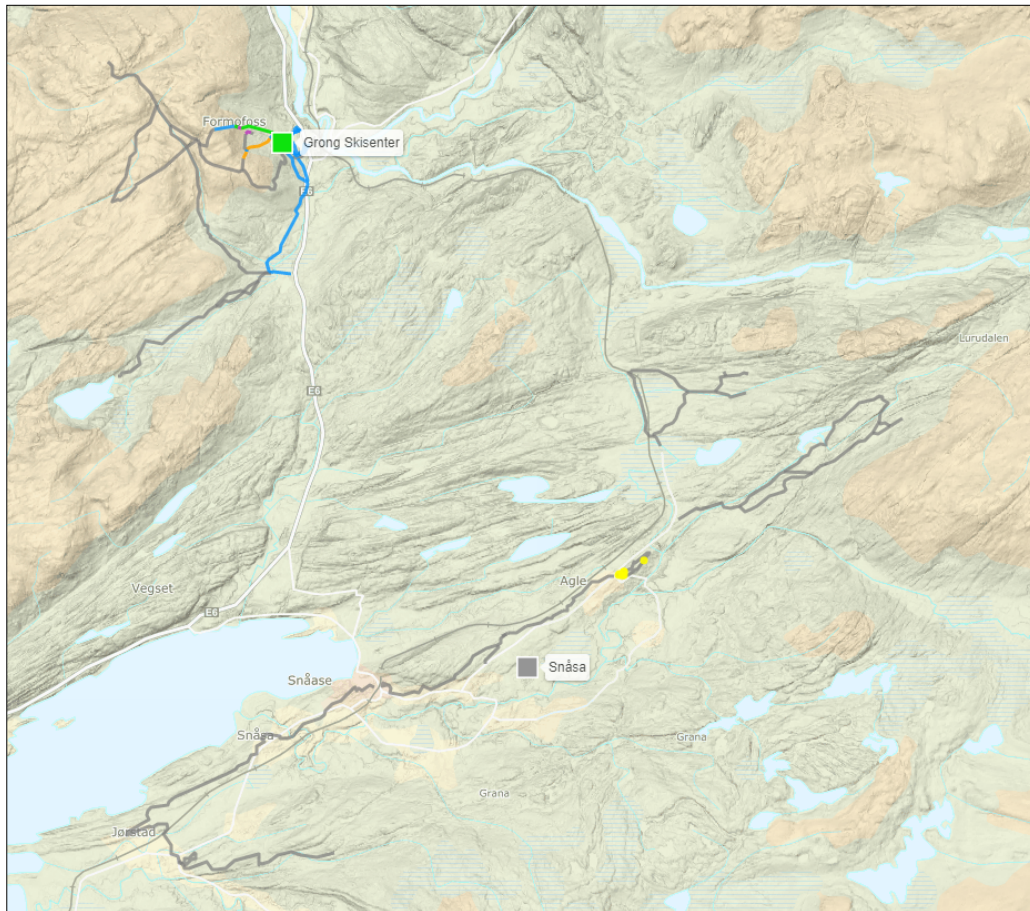
Idrettslaget, hytteforeninger, snøscooterklubben og private kjører opp bygde-/trimskiløyper. Disse kjøres opp etter hvert som det er forhold til det. I Facebookgruppen til Snåsa IL/Snåsa-tråkk⁸ legges det ut hvor og når løypemaskinen kjører. Her kan man følge løypemaskinens GPS på Skisporet.no⁹.

⁷ <https://miljoatlas.miljodirektoratet.no/>

⁸ <https://www.snasail.no/p/30311/oppkjorte-skiloyper>

⁹

https://skisporet.no/setView/64.3367856/12.4770355/11/norges_grunnkart



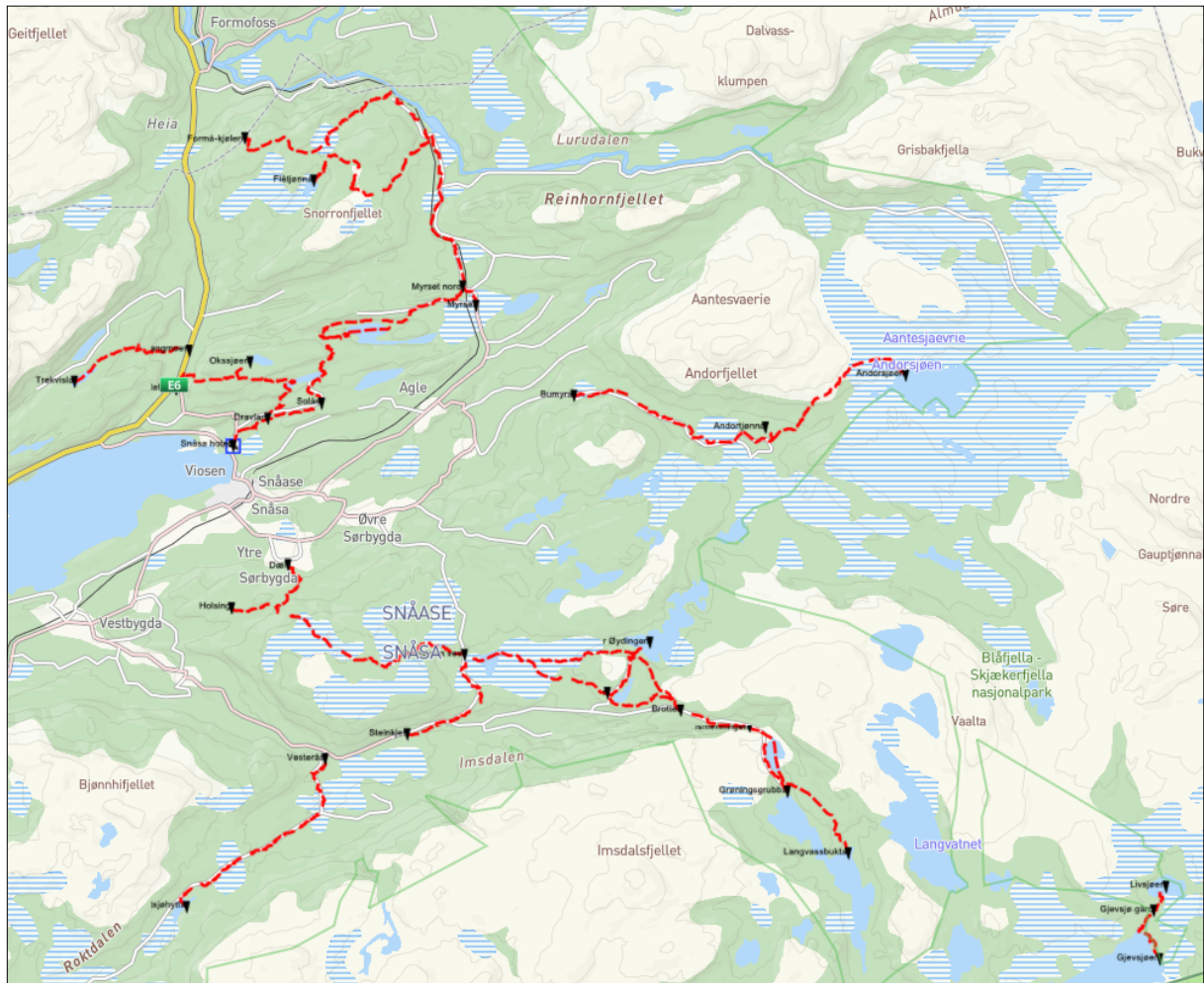
Kartutsnittet er fra www.skispor.no (dato: 04.1.23)

Ved Bjørgan skianlegg, som ligger like over kommunegrensa til Grong, har Snåsa skiskytterlag og Grong IL bygd et regionalt anlegg for langrenn og skiskyting. Her er det både korte og lengre løyper. De har snøproduksjonsanlegg som kan brukes for å sikre gode løypeforhold gjennom sesongen.

2.3.5 Rekreasjonsløyper for snøskuter

Forskrift for kommunalt løypenett for snøscooter, Snåasen tjielte/Snåsa kommune, trådte i kraft 1. februar 2018.

Løypenettet i Snåsa gir muligheter for naturopplevelser enten man vil prøve fiskelykken i gode fiskevann eller ta en toptur med ski. På det 150 km lange løypenettet ligger bl.a. fiskevann som Øydingen, Andorsjøen, Ismenningen, Grønningen og Langvatnet¹⁰ som Snåsa Skuterklubb tilrettelegger også med sporlegging for skigåere.

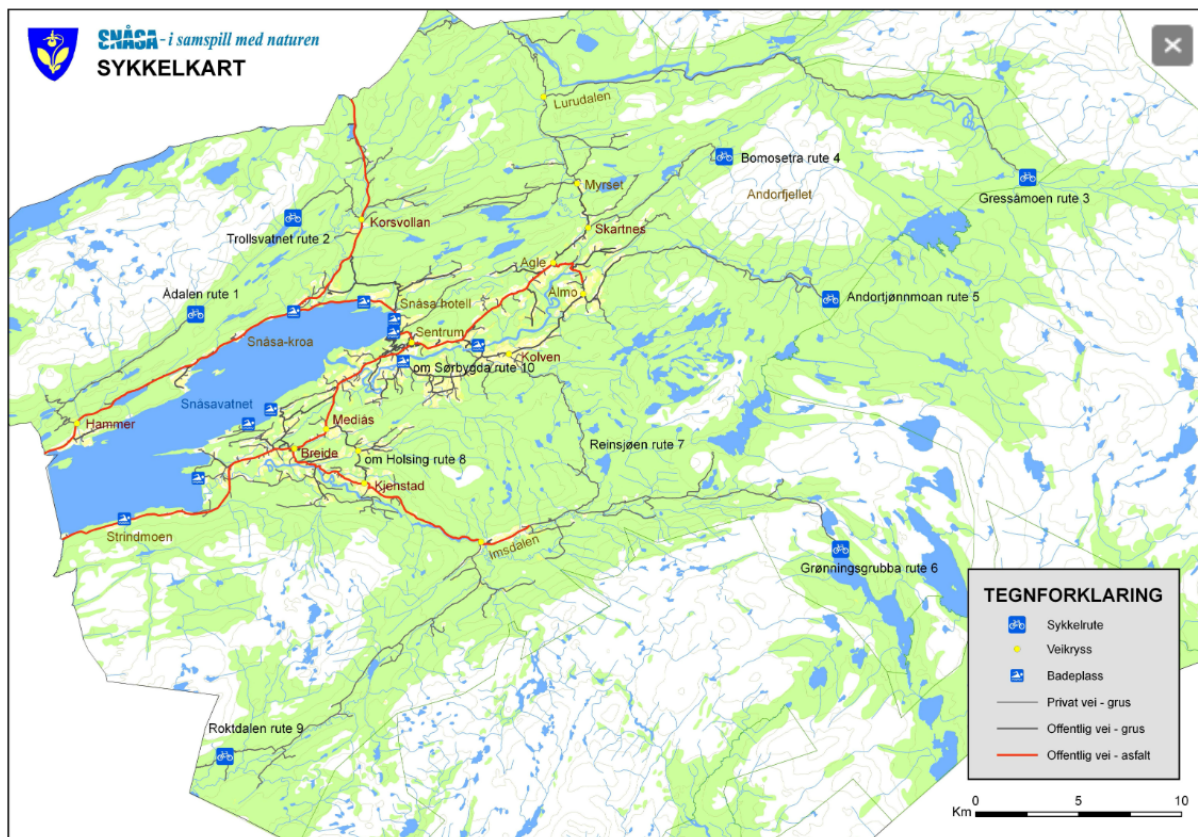


2.3.6 Sykkeltier

Det er sju merkede og fire umerkede sykkelløyper i Snåsa. Alle er avmerket på kart i brosjyren ”På sykkel i Snåsa”. Som kartutsnittet under viser, er deler av sykkelløypenettet¹¹ knyttet sammen med sykkelnettet i Grong og Steinkjer.

¹⁰ <https://www.snasa.kommune.no/>

¹¹ <https://www.snasa.no/besok-oss/turstierfjellstier/pa-sykel/>



3. Resultatvurdering av forrige plan med statusoversikt

Snåasen tjelte/Snåsa kommune vedtok å prioritere følgende anlegg i 2012:

Tiltak	Sted	Status pr. 2022
Ballbinge	Snåsa Montessoriskole	Ferdigstilt, fullfinansiert
Oppgradering og utvidelse av Snåsa skistadion	Snåsa skistadion	Ikke gjennomført. Skiskytteraktiviteter er flyttet til skistadionene på Bjørgan og Agle. Bjørgan er en regional ski og skiskytterstadion.
Løpebaner	Viosen stadion	Ferdigstilt, fullfinansiert

Kastområdet	Viosen stadion	Ferdigstilt, fullfinansiert
Idrettshall/flerbrukshall	Snåasen Savka/Snåsahallen	Offisiell åpning 2. april 2022 Ferdigstilt, fullfinansiert av kommunen, men venter på sluttutbetaling fra Trøndelag fylkeskommune

I tillegg er følgende anlegg bygd (kostnad over kr 400 000):

<i>Tiltak</i>	<i>Sted</i>	<i>Status pr. 2022</i>
Gammelt lagerbygg Viosen stadion	Ved Viosen stadion	Flyttet og renovert til Bjørgan skistadion.
Klubbhus	Viosen stadion	Ferdig renovert, fullfinansiert
Nytt lagerbygg	Viosen stadion	Ferdigstilt, fullfinansiert
Pulsgården treningssenter	Snåsa sentrum	Ferdigstilt
Ballbinge	Snåsa skole	ferdigstilt og fullfinansiert
Sykelbane inkludert pump track	Breide	ferdigstilt og fullfinansiert
Svarvamoen miniatyrskyterbane	Svarvamoen	Ferdigstilt og fullfinansiert

Det er også gjennomført mindre tiltak for enkeltanlegg med en kostnadsramme på under kr 400 000,-

4. Målsetting for kommunens satsing på idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

Kommuneplanens samfunnsdel i Snåsa vektlegger menneskene og deres viktige plass i samfunnet, både privat og i arbeidslivet. God tilrettelegging for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet har stor betydning for bolyst og bostedsattraktivitet. I tillegg til å ha positiv helseeffekt, er ulike aktiviteter også viktige arenaer for personlig utvikling og mestring. Man kan si at aktivitetstilbudet bygger identitet, og blant ungdom er dette spesielt viktig slik at de kommer tilbake etter endt utdanning. Et bredt tilbud er derfor viktig både for å begrense fraflytting og for å øke tilflyttingen.

Kommunedelplan idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet bygger videre på innholdet i samfunnsdelen gjennom stort fokus på samhandling og fysisk aktivitet for alle. Målet er en sunn befolkning, både fysisk og psykisk.

For å sikre at alle kan delta, er det viktig å legge til rette for universell utforming de steder der det er mulig. Dette kan både handle om tilgjengelighet inn til bygninger hvor ulike aktiviteter holder til og tilgjengelighet til utearenaer og friluftsområder.

4.1 Mål for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Snåsa – hva vil vi oppnå

Snåsa skal ha en sunn befolkning og attraktive bomiljø
• I Snåsa skal vi ha trygge og attraktive arenaer for idrett og fysisk aktivitet for alle
• Alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv i Snåsa
• Snåsninger når Folkehelseinstituttets statlige anbefalingene til daglig/ukentlig fysisk aktivitet på 60 minutter per dag for barn og unge, og 150-300 minutter i uka for voksne

4.2 Strategi – hva skal vi gjøre for å nå disse målsetningene

• Det skal arbeides aktivt for å få flere innbyggere i aktivitet
• Barn og unge skal ha tilbud om å delta i idretten, friluftslivet og på fysisk aktiviteter i skolen, SFO, barnehager og på fritida.
• Det skal også legges til rette for økt fysisk aktivitet blant ungdom og voksne
• Areal for lek, idrett og friluftsliv skal innarbeides som en del av bomiljøet ved utarbeiding av kommunale planer
• Anlegg med flere bruksområder skal prioriteres
• Ved behov for større kostnadskrevende anlegg skal regionalt/interkommunalt samarbeid om investeringer og drift prioriteres
• Alle skal ha tilgang til idrettsanlegg og gis gode og varierte muligheter for friluftsliv

• Snåasen tjielte/Snåsa kommune skal sørge for et forsvarlig vedlikehold og opprusting av eksisterende kommunale anlegg
• Samarbeid mellom kommune, frivilligheten og idrettslagene videreføres
• Det må settes fokus på informasjon, skilting, drift og vedlikehold av turstier, sykkelveger og skiløyper
• For å få flere i aktivitet skal det stimuleres til at nye aktiviteter settes i gang

5. Medvirkning

Innledningsvis ble Trøndelag fylkeskommune ved Kyrre Kvistad og Oddveig Bredesen invitert til arbeidsgruppa for å fortelle om folkehelsedata for Snåsa, Ungdata og Hodebra-prosjektet. Materiale fra dette møtet er lagt til grunn i denne planen.

Plankontoret ved Norunn Fossum fortalte arbeidsgruppa om viktigheten av gode sammenhenger mellom ulike planer, og konkret i denne sammenheng, sammenhengen mellom kommuneplanens samfunnsdel og kommunedelplan for Idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet.

5.1 Møter med grupper/lag og organisasjoner

Fjellstyret

Møte med Fjellstyre ble avholdt 5. oktober 2022 i Fjellstyret sine lokaler på NTE-bygget. Til stede var Anders Linga, Vidar Formo, Kristin Østgård og Are Tomter. På møtet ble Fjellstyret gjort kjent med arbeidet med kommunedelplan Idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet, og Fjellstyret fikk presentert hva de jobber med. Fjellstyret forvalter jakt og fiske i statsallmenningen som utgjør rundt 60 % av kommunens areal, samt jakt- og fiskehytter innenfor disse områdene.

Fjellstyre jobber med en egen planer for fysisk aktivitet og besøksstrategi. Disse er planlagt ferdigstilt tidlig i 2023. De har også planer for å komme med egne strategier for tilrettelegging for å hindre slitasje. Det kan være båtplan, planer for tilrettelegging av bruer for funksjonshemmede, bygninger og ellers tilrettelegging med skilting, stier og gapahuker. Fjellstyre kunne tenke seg et økt samarbeid med kommunen om skilting. Det vil gjøre områder mer synlig og tilgjengelig.

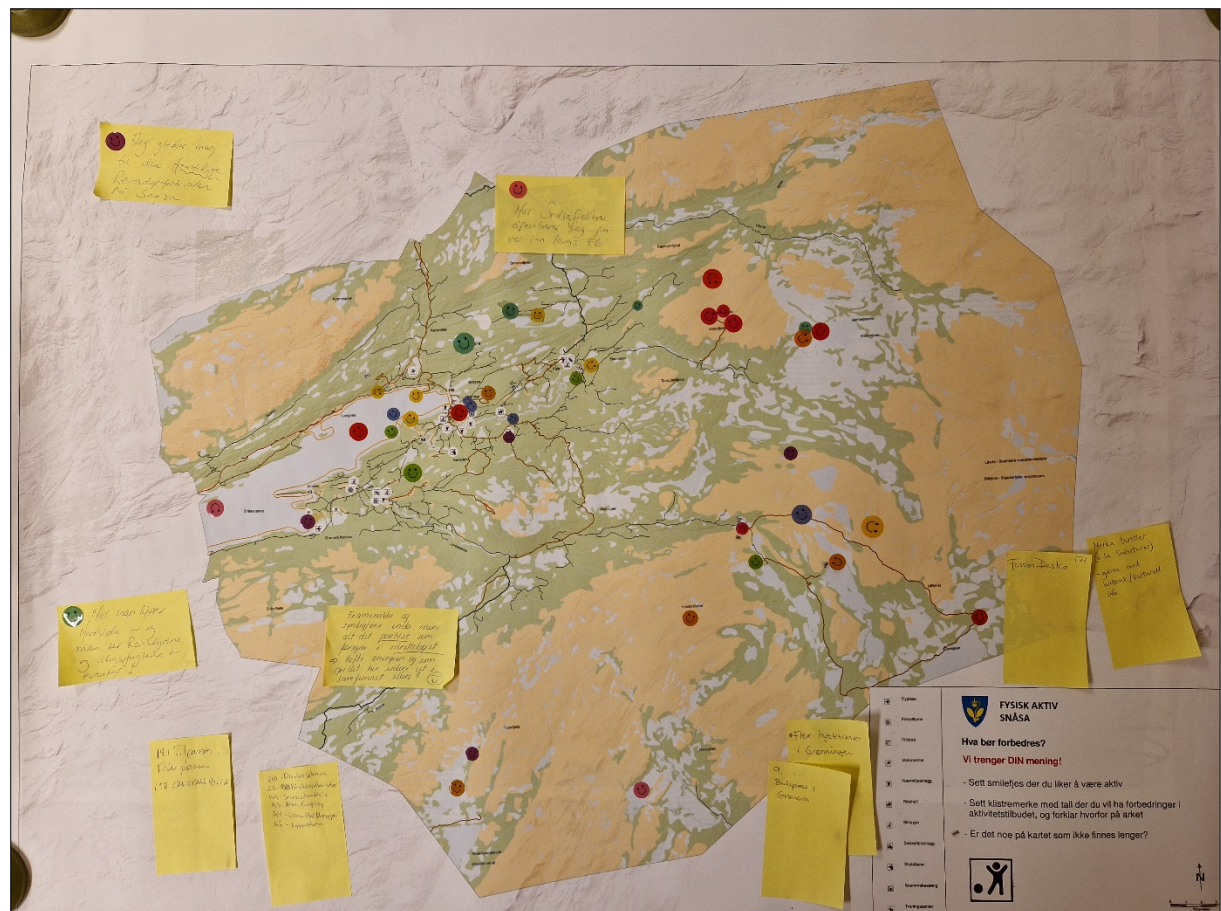
Delmål om friluftsliv ble lagt inn som et resultat av dette møtet.

Idretten

Idretten representert ved Snåsa skiskytterlag, Snåsa IL inklusive Snåsa tråkk, Snåsa flyklubb, Snåsa Skytterlag, Snåsa Snøscooterklubb, Snåsa Jeger og fisk, Snåsa Pistolklubb, Snåsa treningssenter og Pulsgården ble invitert til et innspillsmøte. Møteleder Anders Linga holdt en innledning om hvorfor

Innspillene er tatt med videre inn i vurderingen av framtidige behov (kap. 6).

I forbindelse med Snåsen tjelte/Snåsa kommunes folkemøte om MOT ble det laget en workshop



hvor møtedeltakerne kunne komme og uttale seg om eksisterende aktivitetstilbud og eventuelle framtidige behov. Det ble et stort engasjement blant de oppmøtte, men vi kunne gjerne hatt flere besøkende. Ett av kartgrunnlagene som ble brukt på denne workshopen er vist på bildet over. Innspillene handlet i hovedsak om viktigheten av de tilbudene som allerede fins og hvordan disse eventuelt kan videreutvikles til det beste for alle innbyggerne. Innspillene samsvarer godt med innspillene fra idretten og fjellstyret og er tatt med videre inn i planarbeidet.

5.3 Spørreundersøkelse blant barn- og unge

Det ble laget fire spørsmål som barna i 1 klasse, 3 klasse, 5 klasse, 6 klasse og 7 klasse på skolene i Snåsa svarte på. Vi fikk følgende svar:

Hva liker du å gjøre på fritida (etter skolen, i helgene, i feriene, sommer og vinter)?				
1. klasse	3. klasse	5. klasse	6. klasse	7. klasse
Være sammen med dyr	Slåball	Fotball	Felles Gaming	Spille fotball
Se på telefon/Ipad	Fotball	Volleyball	Skyting	Fiske
Se på film	Bake	Treffe venner	Rideklubb	Spille volleyball
Slåball	Klatre	Være på tur	Kunstgress i hallen	Sykle
Teater	Huske	Sykle	Klatretau i hallen	Kjøre snøscooter, moped, firhjuling
Kjøre cross/firhjuling	Turn		Frisbeegolfbane	Ake
Ri på hest			Fotballgolf	Game
Være med familien			Kreativitetsklubb	Stå på slalåm
Være i hallen				4H
Være på scene				Danse
Spille fotball				
Være med venner				
Sykle				
Aking				
Være ute (leke)				
Være på ferietur				
Gå på ski				
Bassenget				

Hva savner du av aktiviteter på Snåsa?				
Trampolinepark Dyrepark/mer aktiviteter med dyr Turn Spille trommer Lekeland/lekepark ute og inne Bowling Teater Lekeapparater Mer felles aktiviteter med venner/samlingsplass	Turn Riding e-sport Ballbin ge Håndba ll Basket Skiskyti ng Kickbok sing	Tegne og malekurs Være på på tur Treffpunkt med venner Frisbeegolf Trampolinepar k Skatehall	Felles gaming Skyting Rideklubb Kunstgress i hallen Klatretau i hallen Frisbeegolfbane Fotballgolf Kreativitetsklub b	Handball Slalomtrening Basketball Amerikansk fotball Fritidsklubb, både for mellomtrinn og u-trinn Åpen dag i hallen - valgfri aktivitet Terrenghoppbane "kul mat" - tidligere tilbud på Kulturskolen Tennistrening Sykkeltrening Badmintontraining
Hvilke fritidsaktiviteter er du med på?				
Rebella Fotball Musikkskole/musikksprell Allidrett Basseng Ski	Ski Fotball Allidrett t	Snåsahallen Nærområdet	Volleyball 7stk. Fotball 15stk. Skiskyting 4stk. Langrenn 3stk. Turn 2stk. Musikkskole 5stk. 4H 3stk. Friidrett 3stk. Orientering noen ganger.	volleyball - Hallen 4H - overalt i bygda fotball - fotballbana og hallen musikkskole- alfa skitrening -Agle, Bjørgan friidrett - idrettsbana
Hvor foregår disse aktivitetene?				
Hallen Idrettsstadion @lfa Bassenget Lysløyper ski			Bjørgan (ski) Snåsahallen Biblioteket 4H- litt rundt omkring Pulsgården	Snåsahallen 4H- overalt i bygda Idrettsstadion @lfa Agle Idrettsbanen

Det var et nokså stort mangfold i svarene, men svarene er tatt med i vurderingene gjort i forbindelse med utarbeidelsen av denne planen.

Drømmefangst

Inn-Trøndelagssamarbeidet har et prosjekt hvor målet er å involvere barn og unge i tema som angår samfunnsutvikling. Første trinn i dette prosjektet er *drømmefangst*. Drømmene til barn og unge i skolene på Snåsa er sammenstilt til 6 drømmer. Disse skal tas videre gjennom “framtidssafari” med representanter fra kommunen og lokalsamfunnet, og føre til konkrete konsepter som skal

testes høst 2022 – vår 2023. De drømmene som er fanget viser aktiviteter, savn av aktiviteter og muligheter som ikke er til stede i Snåsa i dag. Utdrag av drømmefangsten er gjengitt under:

Badeplass

Barn og unge drømmer om en badeplass med flere utfordrende aktiviteter, der man kan velge selv hvordan man vil bruke området og utfolde seg. En åpen badeplass vil være et inkluderende uteområde for alle, der man kan møtes og delta på egne premisser.

Transport

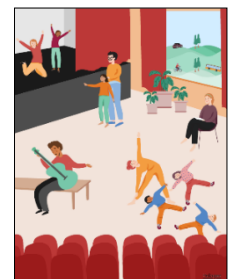
Barn og unge drømmer om frihet til å forflytte seg rundt uten å være avhengig av foreldre eller andre. De drømmer også om at skyss til organiserte aktiviteter og møteplasser prioriteres på lik linje som skyss til for eksempel fotballtrening eller korps. I dag blir barn og unge ofte kjørt til organiserte aktiviteter, men kan oppleve å mangle skyss til uorganiserte møteplasser, når de vil til venner osv. De ønsker seg frihet til å kunne forflytte seg fritt avhengig av hva de skal.

Teater, dans og musikkproduksjon

Barn og unge drømmer om aktiviteter med teater, dans og musikk og et større musikkmiljø. Dette vil gi barn og unge mulighet til å lære gjennom å oppleve fellesskap og mestring ved deltakelse i små og store prosjekter.

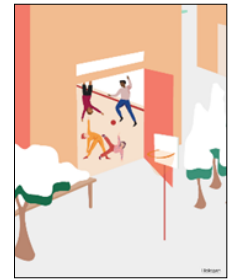
Et sted å dele hobbyene

Barn og unge drømmer om et lokalt verksted eller en møteplass for hobby, tegning og andre kunstaktiviteter. Et sted som legger til rette for at de kan dele sine interesser med hverandre, eller teste nye kunst- og håndverksaktiviteter. Dette stedet må være fleksibelt og åpent slik at barn og unge kan utforske nye aktiviteter fritt og enkelt.



Mulighet til å trene inne om vinteren

Barn og unge drømmer om å drive varierte aktiviteter om vinteren, f.eks. å kunne trene fotball innendørs. Innendørshallen er fin, men flere må få bruke den.



Felles møtepunkt for alle uansett hva man driver med.

Et sted å møtes mellom aktiviteter eller spontant. Barn og unge drømmer om en møteplass for alle som gir muligheten for å møtes å henge, enten mellom aktiviteter eller mer spontant. Et sted der alle er inkludert uavhengig av interesse og hva man deltar på. Det er sentrumsnært og enkelt å komme seg videre til andre aktiviteter. Dette bør ikke være organisert, men fritt og frivillig. Man kan henge der uten å skulle noe, men man kan også gjøre noe mens man er der. Det er også et sted å henge før man skal på en aktivitet, eller etterpå. Det er mulig å kjøpe seg eller få mat.



6. Vurdering av behov

Gjennom medvirkningsprosessen ble det løftet opp og drøftet ulike utfordringer og tilhørende muligheter. Disse er oppsummert i denne delen og vil være retningsgivende for arbeidet og prioriteringene i planperioden.

Møteplasser

Utfordring: Barn og unge i Snåsa har etterspurt møteplasser

Tiltak: Det utvikles møteplasser for barn /unge der ungdommer allerede møtes gjennom aktiviteter på @Ifa/biblioteket, idrettshallen og idrettsplassen. Møteplassene kan også fungere som venteplasser for de som skal delta på organiserte aktiviteter og dermed slipper behov for skyssing.

Aktivitetstilbud

Utfordring: Det kommer flere ønsker om nye aktivitetstilbud. Flere av tilbudene stopper i mangel på kompetanse om nye tilbud, f.eks. e-sport, eller tilgang på frivillige som vil lede eller være ansvarlige for nye tilbud.

Tiltak: Bistå med å finne nettverk og miljøer for erfaringsutveksling og tilby kurs for å trygge ledere/ansvarlige i rollen. Tilbudene som gis er i dag i stor grad preget av den kompetansen voksne har med seg fra før. **Det er derfor viktig å ha arenaer hvor eksisterende tilbud kan videreutvikles og nye tilbud kan etableres om det kommer ildsjeler med kompetanse innen ulike aktiviteter.** Det vil

være vanskelig for en kommune som Snåsa å ha et enormt mangfoldig aktivitetstilbud, det vil derfor være viktig med en god dialog med nabokommunen for å få et mer utfyllende fritidstilbud.

Delte aktivitetsflater

Utfordring: Overordnet er kapasiteten god i Snåsa. Flere lavterskeltilbud blir stående uten tilgjengelige treningsfasiliteter. Den nye hallen er også en arena for kulturlivet og kan ta opp noe av kapasiteten her.

Tiltak: Gode rutiner og tydelige, kjente prioriteringer er viktig for at dette skal flyte godt. **God dialog i forkant mellom de ulike brukergruppene og kommunen som utleier av Snåsen Savka/Snåsahallen er viktig for å legge til rette for mest mulig bruk.** Det bør vurderes å se på mulighetene for utvidelser/videreutvikling av anlegg for å øke aktiviteten.

Rekruttering til styrer og verv

Utfordring: Det oppleves mer krevende å rekruttere foreldre til å bidra i styrer og som aktivitetsleder i den organiserte idretten. Det gir økt belastning på de foreldrene som bidrar og kan i ytterste konsekvens føre til at tilbud må avvikles.

Tiltak: Bistå med å finne nettverk og miljøer for erfaringsutveksling, inspirasjon og motivasjon, og tilby kurs for å trygge ledere/ansvarlige i rollen. Lokalsamfunnet er avhengig av frivilligheten og dugnadsånden for å opprettholde gode tilbud. I samspill mellom idrettslagene og kommunen vil det settes i gang et trenerveiledningsprogram for å trygge flere voksne til å ta på verv eller trenerroller.

Frafall fra idretten

Utfordring: Snåsa har ingen videregående skole, noe som fører til at mange må reise langt eller flytter på hybel etter endt grunnskole. Dette fører til at flere lagidretter avvikles når ungdom kommer i junioralder.

Tiltak: Se på muligheten for alternative aktiviteter som gjør at ungdommene fortsetter med idrett og fysisk aktivitet fremfor å falle helt ut. Søke samarbeid med klubber/lag i regionen for å opprettholde et tilbud.

Nå ut til grupper med lav deltakelse

Utfordring: Det er krevende å nå ut til grupper med lav deltakelse. Det er derfor vanskelig å si hva som er årsaken til lav deltakelse i enkelte grupper. Det kan være et kostnadsspørsmål, men også mangel av trygge felleskap og god tilrettelegging for alle funksjonsnivå.

Tiltak: Få på plass gode støtteordninger som gir mulighet til flere å delta på cuper og felles arrangementer. Styrke utstyrssentralen gjennom tilgjengelighet og godt utstyr for økt bærekraft og redusere kostnader knyttet til å delta. Fokus på kultur for inkludering i alle ledd; mellom barn, foreldre og ledere. Ha tilgang på kompetanse ved behov for ekstraordinær tilrettelegging. Aktiv involvering av Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Aktivitetstilbud for voksne

Utfordring: Det er få aktiviteter for voksne som ønsker gruppetilbud eller ønsker å drive lagidretter uten konkurransedelen.

Tiltak: Det er viktig for et lokalsamfunn å ha en god sosial infrastruktur gjennom et aktivitetstilbud etter kl. 17.00. Gode møteplasser for både kultur og idrett bidrar til å styrke livsgleden og bolysten. God informasjon om tilbudene og mulighetene som finnes vil være viktig. Ildsjeler som tar et ekstra ansvar, har vært og er en suksess for mangfoldet av aktiviteter utover det organiserte. **Det er en klar oppgave for det offentlige, samt for frivillige organisasjoner, å legge til rette for økt aktivitet blant den voksne befolkningen.** Likevel er det den enkeltes ansvar å ta vare på egen fysisk helse og velvære. Det samme gjelder ansvar for egne barn slik at de får mulighet til å utfolde seg fysisk og utvikle ulike fysiske ferdigheter.

Endring i barnetall og antall innbyggere

Utfordring: Det har over år vært nedgang i barnetallet i Snåsa og en stadig større andel av innbyggerne er eldre. Med mange gode tilbud innen idrett og kultur vil tilbudene i stor grad rette seg mot samme målgruppe, noe som igjen kan føre til lav deltakelse innen enkeltaktiviteter.

Tiltak: Det er viktig med god dialog mellom aktørene som yter tilbud på fritid slik at man, så langt det går, samarbeider om å skape et godt og mangfoldig totaltilbud på fritiden gjennom hele året.

Turløyper og stier

Utfordring: Det er fine turmuligheter i hele kommunen, men det er behov for bedre merking og informasjon. Det er også mange flotte turmål for både langtur og nærtur som krever lokalkunnskap for å finne frem. Det mangler gode parkeringsmuligheter ved sentrale utfartspunkter, spesielt på vinteren.

Tiltak: Invitere til informasjonsmøter og samle kunnskap for å kartlegge turmål og stier i Rett i kartet, og følge opp denne kartleggingen med skiltprosjekt og tilretteleggingstiltak som parkeringsplasser. Videreutvikle produkter som «Snåsatur» og turkart.

7. Handlingsprogram (spillemiddelprioriteringer)

Den viktigste kilden til ekstern finansiering av idrettsanlegg er spillemidler. Spillemidlene kommer fra overskuddet fra de forskjellige spillene som administreres og drives av Norsk Tipping, og som fordeles av Kulturdepartementet til forskjellige allmenntilgode formål. Av dette går 64% av overskuddet til idrettsformål, 18% til kultur og 18% til andre humanitære/frivillige organisasjoner.

Det kan søkes om tilskudd til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Tilskuddsordningen har flere underordninger, deriblant ordinære anlegg og nærmiljøanlegg.

Prosjekteier må utarbeide søknad og tilhørende vedlegg for sitt prosjekt/anlegg, mens det er kommunen sitt ansvar å sende søknaden med nødvendige vedlegg til fylkeskommunen som saksbehandler søknadene. Søknader som sendes fra kommunen skal behandles politisk før de sendes videre.

I tillegg til spillemidler bidrar lokalt næringsliv med midler til idrettsformål, både anlegg og aktivitet.

7.1 Ordinære anlegg

Med ordinære anlegg menes anlegg for organisert idrett og fysisk aktivitet samt egenorganisert fysisk aktivitet. Disse anleggene er kvalifisert til å få tilskudd slik det fremgår av «Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet».

Anleggene prioriteres ut fra følgende kriterier:

1. Anlegg som har fått innvilget deler av søknadssummen
2. Anlegg som er gjennomført
3. Anlegg som er påbegynt
4. Anlegg som er planlagt
5. Sted og type anlegg. Prosjekter der det er lite utbygd fra før eller stort behov vil bli prioritert.

Ved prioritering skal tiltak i regi av frivilligheten prioriteres foran kommunale tiltak.

Kommunens prioritering av nye anlegg:

Prosjekteier	Tiltak og anleggssted	Prioritet	Byggestart	Kostnad NOK
Snåasen Tjælte/ Snåsa kommune	Snåasen Savka/ Snåsahallen	1	2020 - 2022	52.200.000
Snåsa IL	Trimtrapp, Nordbakken	2	2023 -	873.000

Snåsa flyklubb	Klubbhus, sanitæranlegg med universell utforming og oppgradering av rullebane, Grønnøra		Planlagt i løpet av perioden	Ikke kostnadsberegnet foreløpig
Snåsa IL	Idrettsbu i tilknytning til lysløypa, Agle		Planlagt i løpet av perioden	Ikke kostnadsberegnet foreløpig
Snåsa IL	Viosen stadion: oppgradering av fotball og friidrettsdekke		Planlagt i løpet av perioden	Ikke kostnadsberegnet foreløpig
Snåsa IL	Orienteringskart (konkurranskart)		Planlagt i løpet av perioden	Ikke kostnadsberegnet foreløpig
Bjørgan skianlegg SA (regionalt)	Klubbhus, Bjørgan		Planlagt i løpet av perioden	Planlagt i løpet av perioden
Snåasen Tjjelte/Snåsa kommune	Tursti sentrum – Snåsa skole og Viosen		Planlagt i løpet av perioden	Planlagt i løpet av perioden

7.2 Nærmiljøanlegg

Nærmiljøanlegg er et anlegg eller område tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet. Anlegg for større barn. Snåasen tjjelte/Snåsa kommune har som mål at barn og unge bosatt innenfor kommunens områder skal ha tilgang til et nærmiljøanlegg.

Kriterier for lokalisering av nye nærmiljøanlegg:

- Sentral lokalisering i bebyggelsen. En størst mulig andel av befolkningen skal ha tilgang til et nærmiljøanlegg innen gang/- sykkelavstand fra boligen.
- Del av sammenhengende grønnstruktur eller i nærhet til denne
- Lokalt engasjement

Ved prioritering skal tiltak i regi av frivilligheten prioriteres foran kommunale tiltak.

Kommunens prioritering av nye anlegg:

Prosjekteier	Tiltak og sted	Prioritet	Byggestart	Kostnad NOK
--------------	----------------	-----------	------------	-------------

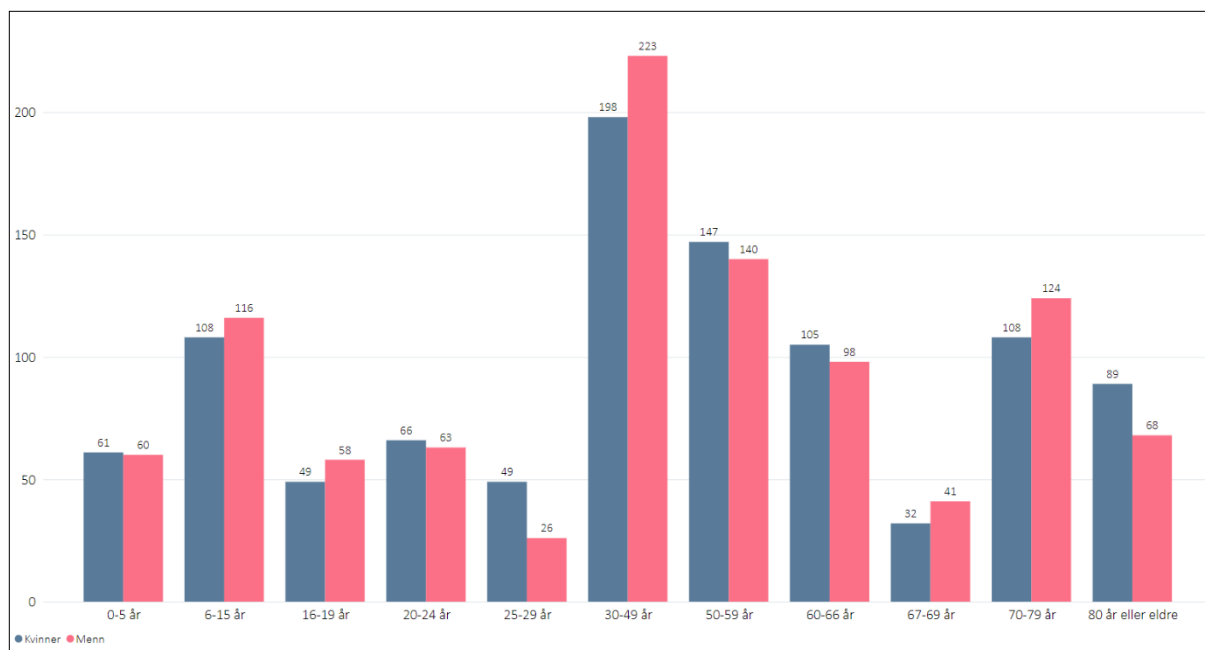
Snåsa IL	Tuftepark, Viosen Stadion	1	2022 -	600.000
Snåsa IL	Nærmiljøanlegg, Breide		Planlagt i løpet av perioden	Ikke kostnadsberegnet foreløpig
Snåsa IL	Frisbeegolfbane		Planlagt i løpet av perioden	Ikke kostnadsberegnet foreløpig
Snåsa IL	«Lysløypa», Bostad		Planlagt i løpet av perioden	Ikke kostnadsberegnet foreløpig
Snåsa IL	Lysløype, Breide		Planlagt i løpet av perioden	Ikke kostnadsberegnet foreløpig
Snåsa IL	Skateanlegg		Planlagt i løpet av perioden	Ikke kostnadsberegnet foreløpig
Snåasen Tjjelte/Snåsa kommune	Aktivitetspark, Snåsa sentrum (ByLab-prosjektet)		Planlagt i løpet av perioden	Ikke kostnadsberegnet foreløpig
Snåsa IL	Turløype Rossdalen, universelt utformet		Planlagt i løpet av perioden	Ikke kostnadsberegnet foreløpig
Snåasen Tjjelte/Snåsa kommune	Turløype Bergsåsen, universelt utformet		Planlagt i løpet av perioden	Ikke kostnadsberegnet foreløpig

Vedlegg 1.

Statistikk – befolkningsutvikling og folkehelse

Befolkning

Snåasen tjielte/Snåsa kommune hadde 2029 innbyggere pr. oktober 2022. Befolkningsutviklingen har vært negativ de siste årene. Aldersfordelingen i 2022 var som følger (Trøndelag i tall ¹²):



Tabellen viser at 452 av disse er i alderen 0 til 19 år. 1188 personer er i yrkesaktiv alder, 20 til 69 år.

Tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB¹³) fra mars 2022 viser at 113 (5,56%) av Snåsas innbyggere er innvandrere (personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre). I tillegg er det registrert 15 norskfødte innbyggere med innvandrerforeldre.

I 2020 bodde 35,3% av Snåsa befolkning alene. Aleneboere har gjennomgående dårligere helse og kortere levetid enn de som bor sammen med andre. Nasjonale tall på aldersfordelingen viser at det er mest vanlig å bo alene i starten av voksenlivet og i godt voksen alder. Menn og kvinner over 16 år bor samlet sett like ofte alene, men det er store forskjeller mellom kjønnene for når dette skjer. Samlivsbrudd og ulik gjennomsnittlig levealder blant menn og kvinner er noen årsaker til dette

¹² <https://trondelagitall.no/>

¹³ <https://www.ssb.no/>

(Trøndelag i tall¹²). I aldersgruppen 45 år og eldre er andelen som bor alene ikke signifikant forskjellig fra landsnivået (Folkehelseprofil 2022, Snåase Snåsa¹⁴).

Folkehelse

Oppvekst og levekår er viktige premisser for helse og livskvalitet (Trøndelag i tall ¹²).

Livskvalitet omfatter både objektive faktorer som økonomi, boforhold og deltakelse i samfunnet, og subjektive faktorer som glede, mening, engasjement og tilfredshet. Opplevelse av trygghet, fellesskap, utvikling og påvirkningsmuligheter er viktig for livskvaliteten. Det man gjør i hverdagen har stor betydning, og «hverdagsgledens fem» som inkluderer det å knytte bånd, være fysisk aktiv, fortsette å lære, være oppmerksomt til stede og å gi til andre, bidrar positivt til livskvaliteten. Stress kan redusere livskvaliteten, særlig om stressbelastningene varer over tid. Stress oppstår når krav overstiger det man tror man kan klare. Dårlige oppvekst- og levekårsforhold, helseproblemer, traumer, utenforskap og negativ sosial evaluering er særlig stressende, mens fellesskap og gode opplevelser bidrar til å beskytte mot slike belastninger (Folkehelseprofil 2022, Snåase Snåsa¹⁴).

Økonomi

I 2018 bodde 5,1% av Snåsas innbyggere i en husholdning med inntekt under 60 prosent av nasjonal medianinntekt (Medianinntekten er definert ut fra en relativ avstand til det generelle inntektsnivået i hele befolkningen). Denne andelen er mindre i Snåsa sammenlignet med Trøndelag og landsgjennomsnittet. Grupper som minstepensjonister, sosialhjelpsmottakere, ikke-vestlige innvandrere, langtidsledige og unge enslige er ofte overrepresentert blant dem med lav inntekt (Trøndelag i tall¹²).

Oppvekst og levekår

Bolig kan påvirke vår psykiske og fysiske helse på mange måter. I Snåsa bor nesten 80% i eneboliger, i underkant av 11% bor i tomannsboliger, mens den resterende befolkningen bor i andre boligtyper eller bofellesskap (Trøndelag i tall¹²). Folk i Snåsa har generelt god plass rundt seg, men avstanden fra bosted til aktivitetstilbudet kan være stor.

Andelen som gjennomfører videregående opplæring er høyere enn landsnivået (Folkehelseprofil 2022, Snåase Snåsa¹⁴). Andelen som tar Universitets- og høgskolenivå, langt utdanningsløp, er lavere enn fylkes- og landsnivået (Trøndelag i tall¹²).

¹⁴ https://www.snasa.kommune.no/_f/p3/i57394801-f99b-4c1d-a11f-f8be67bb0f13/folkehelseprofil-2022-nb-5041-snaase-snasa-2.pdf

Det er store sosiale forskjeller i dødelighet i Norge, der personer med høyere inntekt, utdanning og posisjon i arbeidslivet gjennomgående lever lenger (FHI-Kommunehelsa¹⁵).

Ungdata

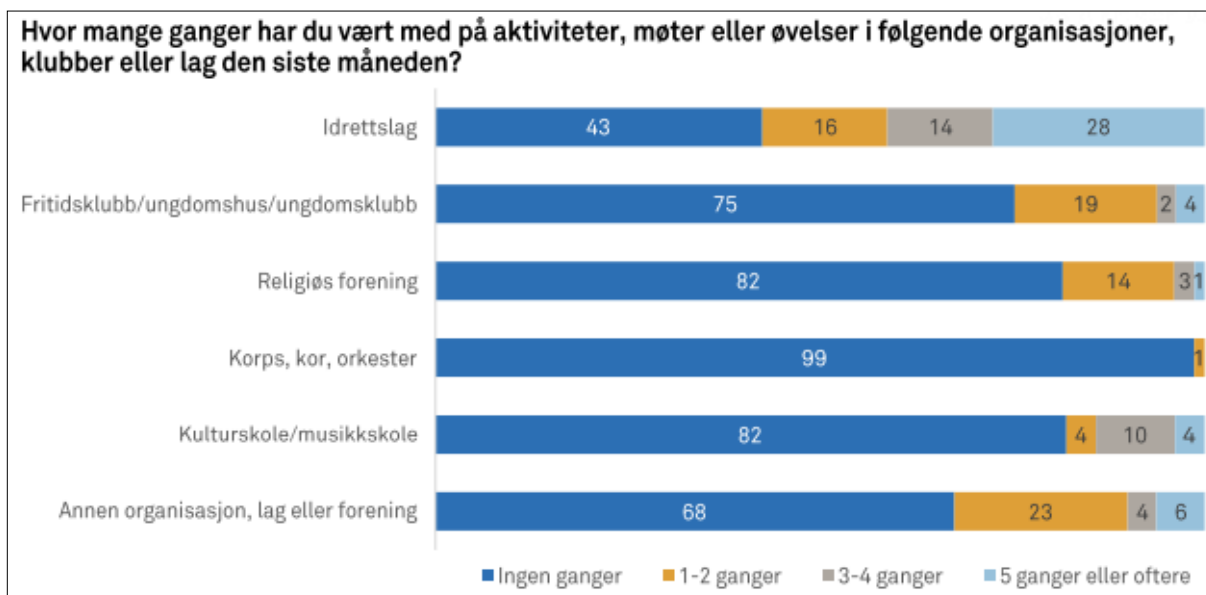
I Ungdata Snåsa 2021¹⁶ har ungdommene i 8 til 10 trinn svart på ulike spørsmål. 85 elever deltok, og svarprosenten var på 98 %.

	Ungdata Snåsa 2021	Norge
	Svar i %	Svar i %
Er fornøyd med lokalmiljøet	58	68
Er fornøyd med skolen du går på	51	62
Er fornøyd med helsa mi	57	70
Har minst én fortrolig venn	85	90
Har vært veldig plaget av følelsen av å være ensom den siste uken	10	10
Har daglig vondt i hodet	7	6
Har hatt mange psykiske plager de siste sju dagene	11	15
Bra tilbud av idrettsanlegg i nærområdet	76	71
Bra kulturtilbud	35	58
Nok lokaler til å treffe andre	31	51
Er med i organisert fritid	54	64
Har deltatt i et idrettslag siste måneden	58	62
Har vært i en fritidsklubb siste måneden	25	31
Trener minst én gang i uka	76	82
Har vært sosial på nett størstedelen av kvelden, minst to ganger siste uke	82	75

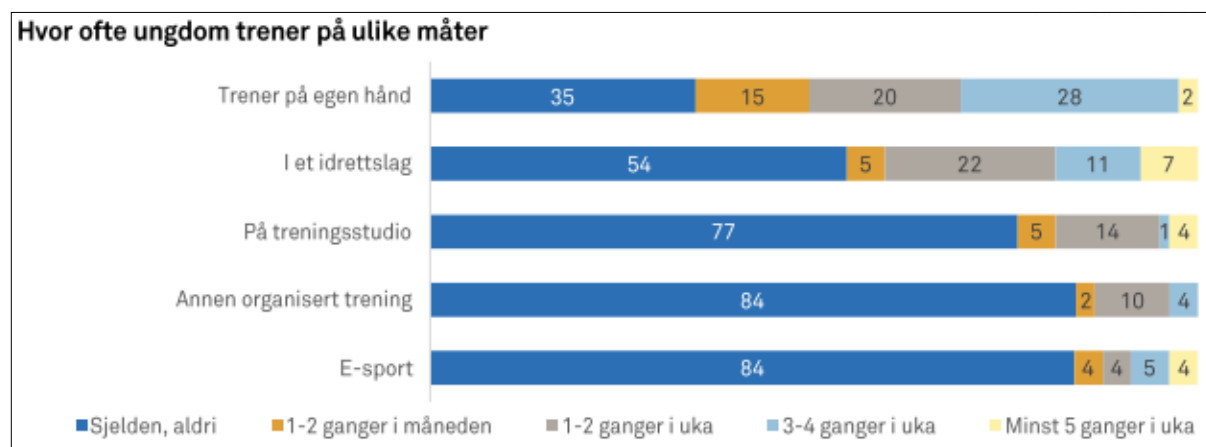
¹⁵ <https://khs.fhi.no/webview/>

¹⁶ https://www.ungdata.no/wp-content/uploads/reports/Trondelag_Snasa_2017_Videregaende_Kommune.pdf

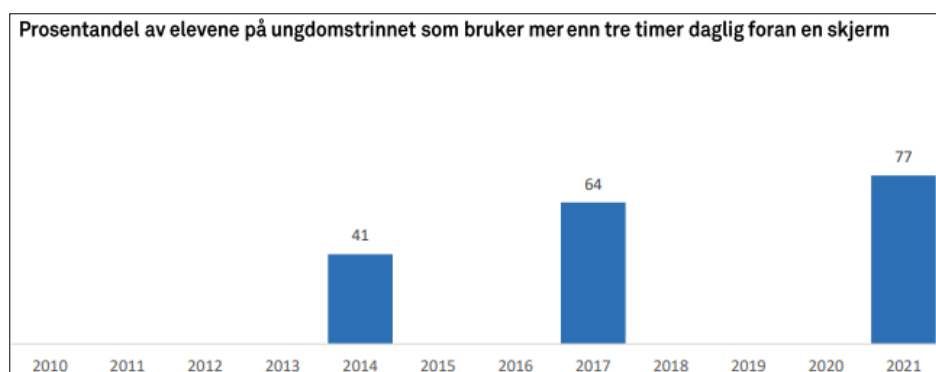
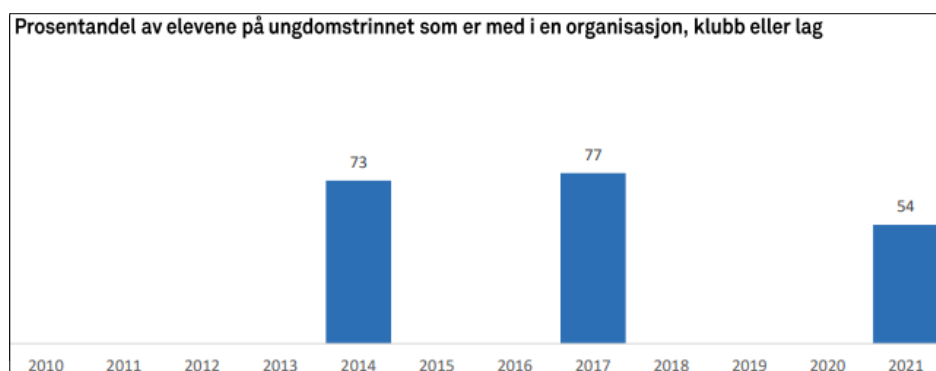
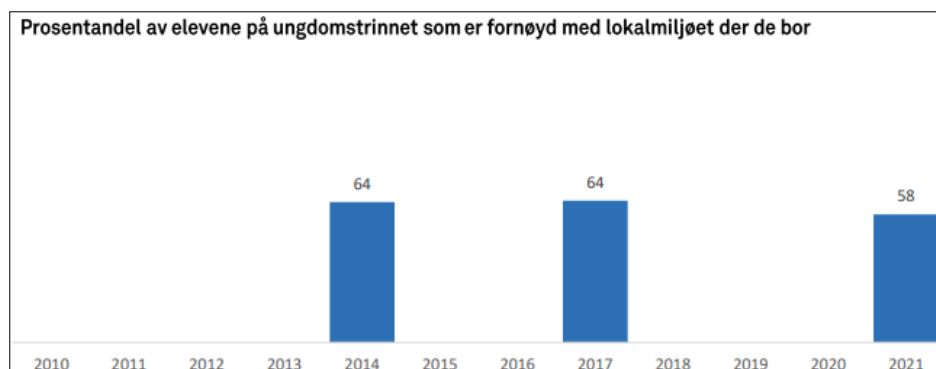
På spørsmål om hvor ofte de har deltatt på ulike aktiviteter den siste måneden, svarer ungdommene som følger:



På spørsmål om hvordan de trener, svarer de følgende:



Flere av svarene har endret seg over tid. For å vise disse utviklingstrekkene viser vi noen av tidstrendene fra Ungdata Snåsa:



Vedlegg 2.

Oversikt over anlegg, offentlige friområder og kommunens prioritering av viktige friluftsområder

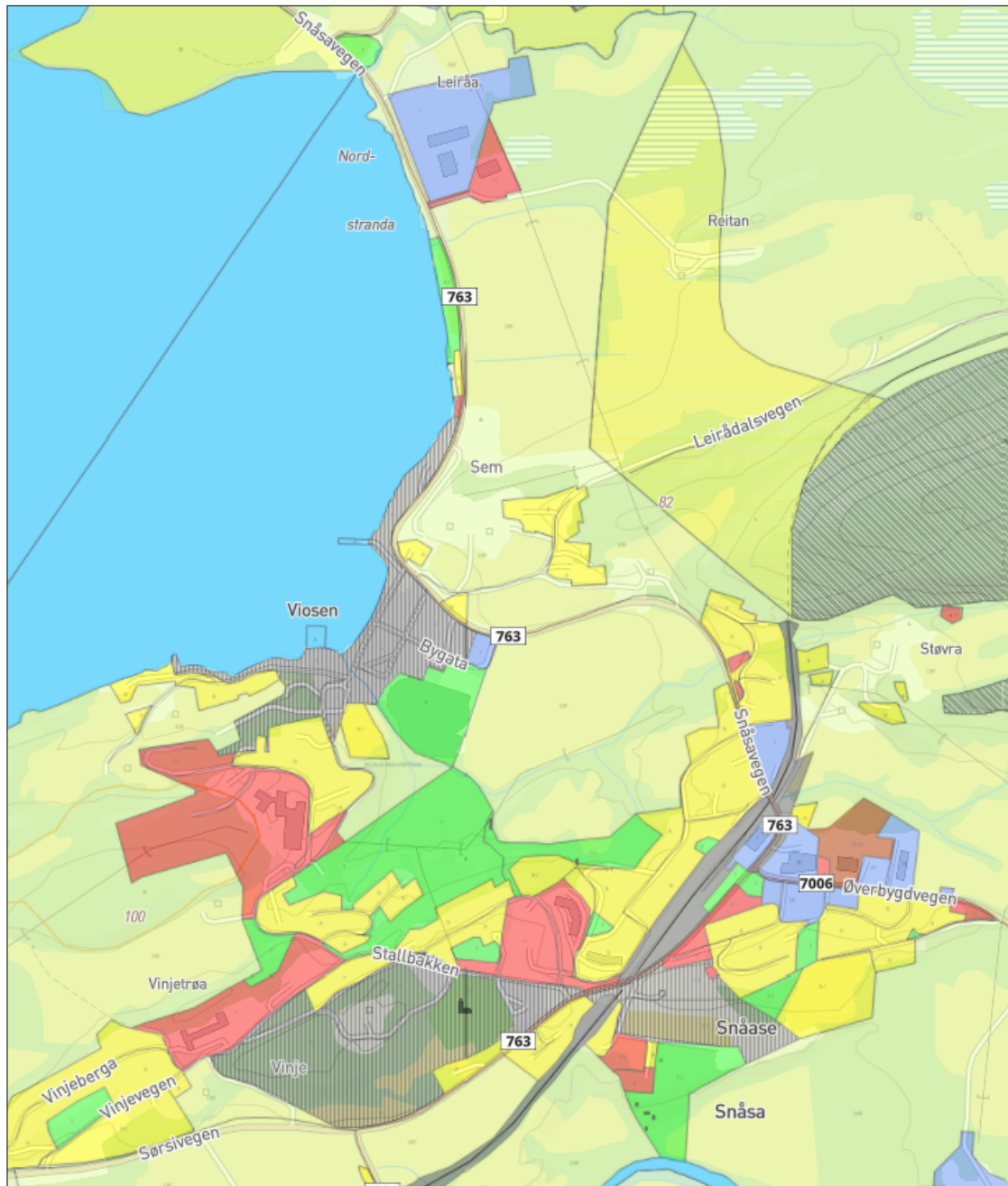
Anleggsnavn	Status	Eier	Anleggskategori	Anleggstype	Bygge- år	Sum tilskudd
Ordinære anlegg						
Agle lysløype	Eksisterende	Snåsa idrettslag	Friluftslivsanlegg	Tur-/skiløype	1981	387000
Agle lysløype skiskytteranlegg	Eksisterende	Snåsa skiskytterlag	Ski- og alpinanlegg	Skiskytteranlegg	1975	216000
Bergkollen idrettsgarderobe r	Eksisterende	Bergkollen Samfunnshus A/L	Idrettshus og servicebygg	Garderobebygg	1996	750000
Bergkollen klatrevegg	Eksisterende	Bergkollen Samfunnshus A/L	Klatreanlegg	Klatre/buldrevegg (inne)	2002	40000
Bergkollen samfunnshus	Eksisterende	Bergkollen grendahus	Kulturarena	Flerbrukslokale for kultur	1965	95000
Bostad lysløype	Eksisterende	Snåsa idrettslag	Friluftslivsanlegg	Tur-/skiløype	1972	15000
Brede nærområdeløype	Eksisterende	Snåsa idrettslag	Friluftslivsanlegg	Tur-/skiløype	1974	378000
Breide samfunnshus	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Idrettshaller og aktivitetssaler	Fleraktivitetssal	1964	80000
Grønøra hangar	Eksisterende	SNÅSA FLYKLUBB	Luftsportanlegg	Flyhangar		308000
Holden fjellgård	Eksisterende	DNT Nord-Trøndelag	Friluftslivsanlegg	Overnattingshytte	1991	169000
Langvatnet	Eksisterende	Snåsa fjellstyre	Friluftslivsanlegg	Overnattingshytte		640000
Mona pistolbane	Eksisterende	Snåsa pistolklubb	Skyteanlegg	Pistolbane (ute)	1982	20000
Ryplia	Eksisterende	Snåsa fjellstyre	Friluftslivsanlegg	Overnattingshytte	2017	444000
Saedtie-vuemie o-kart	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Kart	Orienteringskart	1993	62000
Skibru	Eksisterende	Snåsa idrettslag	Friluftslivsanlegg	Tur-/skiløype	2021	127000
Snåsa Bibliotek	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Kulturarena	Bibliotek	1989	
Snåsa flerbrukshall	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Idrettshaller og aktivitetssaler	Fleridrettshall	2021	

Snåsa Idrettslag	Eksisterende	Snåsa idrettslag	Mindre utendørsanlegg	Flerbruksområde (ute)	2016	130000
Snåsa samfunnshus	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Idrettshaller og aktivitetssaler	Fleraktivitetssal	1970	150000
Snåsa samfunnshus svømmebasseng	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Svømme- og stupeanlegg	Opplæringsbasseng (inne)	1970	5140000
Snåsa skistadion	Nedlagt	Snåsa skiskytterlag	Ski- og alpinanlegg	Langrennsanlegg	1994	715000
Snåsa skistadion smørebue/garasje	Eksisterende	Snåsa skiskytterlag	Idrettshus og servicebygg	Lager- og garasjebygg	1994	
sosialt rom	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Idrettshus og servicebygg	Klubbhus	2021	500000
Svarvamoen-leirdue- og hjortebane	Eksisterende	Snåsa jeger- og fiskeforening	Skyteanlegg	Lerduebane (ute)	1995	321000
Svarvamoen-skytebane (ute)	Eksisterende	Snåsa skytterlag	Skyteanlegg	Riflebane (ute)	1991	789000
Svarvamoen-skytebane (inne)	Eksisterende	Snåsa skytterlag	Skyteanlegg	Skytebane (inne)	1996	394000
Svarvamoen-skytterhus	Eksisterende	Snåsa skytterlag	Idrettshus og servicebygg	Klubbhus	2000	822000
Vinje skole	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Idrettshaller og aktivitetssaler	Fleraktivitetssal	1947	
Viosen friidrettsanlegg	Eksisterende	Snåsa idrettslag	Friidrettsanlegg	Friidrettsstadion kunststoff	1950	1800000
Viosen kunstgrasbane	Eksisterende	Snåsa idrettslag	Fotballanlegg	Fotballbane kunstgress	1950/2008	2938000
Viosen Marina sanitæranlegg	Eksisterende	Viosen marina	Idrettshus og servicebygg	Garderobebygg	2005	345000
Viosen stadion delanlegg friidrett	Eksisterende	Snåsa idrettslag	Friidrettsanlegg	Friidrett treningsanlegg (ute)	2008	840000
Viosen stadion klubbhus	Eksisterende	Snåsa idrettslag	Idrettshus og servicebygg	Klubbhus	1950	618000
Viosen stadion lagerbygg	Eksisterende	Snåsa idrettslag	Idrettshus og servicebygg	Lager- og garasjebygg	1982	
Aarjel saemiej skuvle	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Idrettshaller og aktivitetssaler	Fleraktivitetssal	1977	
Nåvasshytta	Planlagt	Snåsa fjellstyre	Friluftslivsanlegg	Overnattingshytte		
Tursti med trimtrapp	Planlagt	Snåsa idrettslag	Friluftslivsanlegg	Tursti		

Anleggsnavn	Status	Eier	Anleggskategori	Anleggstype	Bygge- år	Sum tilskudd
Nærmiljøanlegg						
Agle Nærmiljøanlegg Ballbinge	Eksisterende	Snåsa montessoriske SA	Mindre utendørsanlegg	Ballbinge		200000
Agle skole nærmiljøanlegg	Eksisterende	Snåsa montessoriske SA	Mindre utendørsanlegg	Liten balløkke/-bane	1998	65000
Aglelia skileikeanlegg	Eksisterende	Snåsa idrettslag	Ski- og alpinanlegg	Skileikeanlegg	2005	200000
Breide skole-nærmiljøanlegg	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Mindre utendørsanlegg	Liten balløkke/-bane	1995	34000
Flerbruksområde	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Mindre utendørsanlegg	Flerbruksområde (ute)	2012	300000
Sandvolleyballbane	Eksisterende	Snåsa idrettslag	Mindre utendørsanlegg	Sandvolleyballbane	2016	34000
Snåsa u-skole ballplass	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Mindre utendørsanlegg	Liten balløkke/-bane	2003	
Vinje skole nærmiljøanlegg	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Mindre utendørsanlegg	Liten balløkke/-bane	2001	200000
Vinjebakken nærmiljøanlegg	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Mindre utendørsanlegg	Flerbruksområde (ute)	1996	75000
Viosen stadion aktivitetanlegg	Eksisterende	Snåsa idrettslag	Mindre utendørsanlegg	Flerbruksområde (ute)	2008	200000
Aarjel saemiej skule	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Mindre utendørsanlegg	Liten balløkke/-bane	1978	
Ballbinge	Eksisterende	Snåasen tjelte/Snåsa kommune	Mindre utendørsanlegg	Ballbinge		300000
O-kart	Planlagt	Snåsa idrettslag	Kart	Nærmiljøkart		77000
Sikrindsbu	Planlagt	Snåsa fjellstyre	Friluftslivsanlegg	Sikringshytte		265000
Tuftepark	Planlagt	Snåsa idrettslag	Aktivitetspark	Utendørs treningsanlegg	2022	300000

Offentlige friområder

I kommuneplanens arealdel for Snåsa (vedatt 26.08.1999) er femten områder avsatt til offentlige friområder. Det er ikke slik at alle disse 15 områdene er opparbeidet til allmenn bruk og opphold. Områdene er vist med grønne flater i kartutsnittet hentet fra www.kommunekart.com



Snåasen tjelte/Snåsa kommune har også flere reguleringsplaner med areal regulert til friareal, grønstruktur, friområder, park og lekeområder (vist som grøntstruktur). Noen av disse samsvarer

med kommuneplanen, men det er også avsatt areal til dette andre steder i kommunen. Det er verdt å merke seg at kun tre av disse planene er utarbeidet iht. gjeldende Plan- og bygningslov (LOV-2008-06-27-71).

Følgende reguleringsplaner inneholder slike areal:

- Saemien sitje (Horjem), planidentifikasjon 2010003
- Bostad Nedre, planidentifikasjon 2010001
- Vinje sør, planidentifikasjon 2000002
- Agle sentrum, planidentifikasjon 1991001
- Rv763 Snåsa sentrum – Seemsøra, planidentifikasjon 1994002
- Viosen, planidentifikasjon 1988003
- Grønøra friluftsområde, planidentifikasjon 1988001
- Nagelhus boligfelt, planidentifikasjon 1983001
- Brede sentrum, planidentifikasjon 1982001
- Rishaugen, planidentifikasjon 5041_1976001
- Stallbakken – Bugjelet, planidentifikasjon 1972002

Friluftslivsområder

Snåasen tjielte/Snåsa kommune har kartlagt og vurdert friluftslivsområdene i kommunen (<https://miljoatlas.miljodirektoratet.no/>).

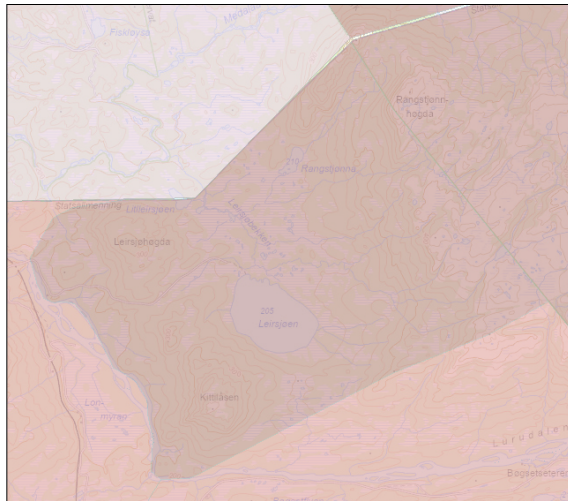
Kartleggingen deler områdene inn i fire kategorier: *Svært viktig friluftslivsområde, viktig friluftslivsområde, registrert friluftslivsområde og ikke verdisatt friluftslivsområde*. I Snåsa er



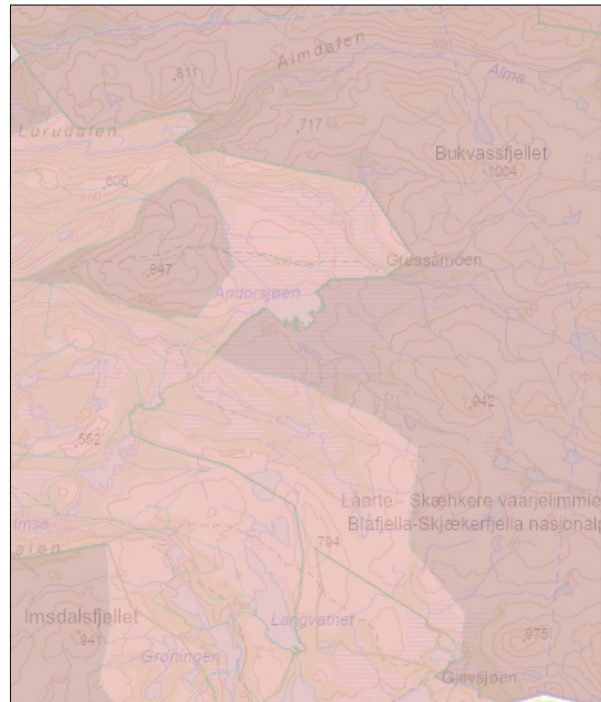
størstedelen av kommunens arealer kategorisert som viktige friluftslivsområder. De andre områdene er registret som følger:

- Svært viktige friluftslivsområder

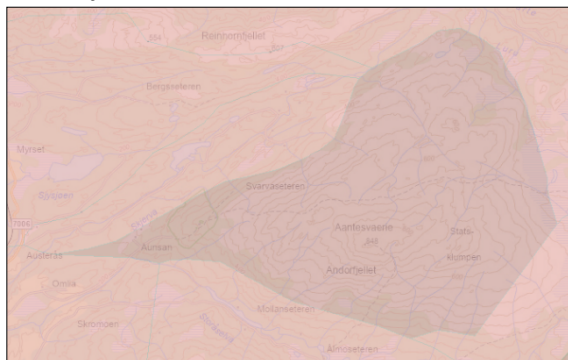
Leirsjøen



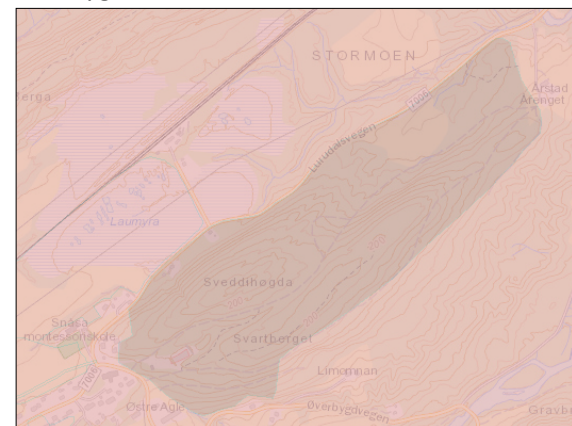
Blåfjella – Skjækerfjella Nasjonalpark – øst



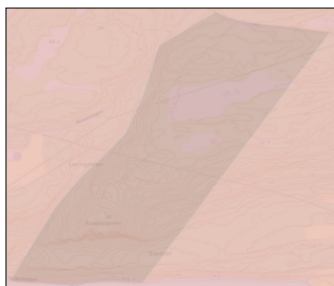
Andorfjellet



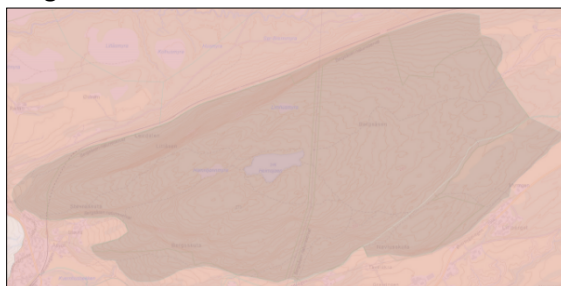
Agle nærområde, lysløypa
Øverbygda nærområde



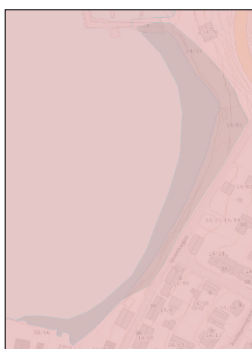
Roaldsteinen



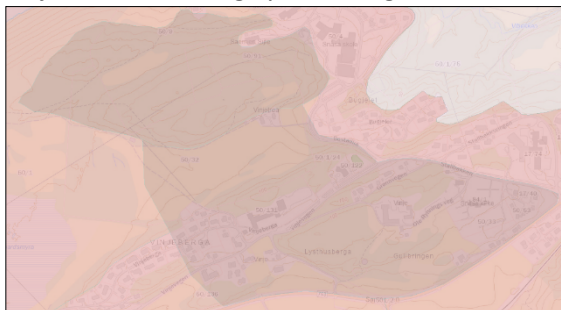
Bergsåsen



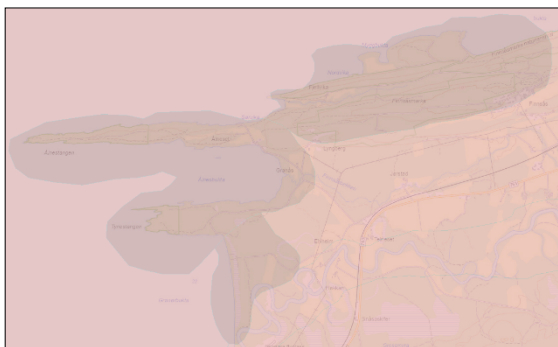
Viosen



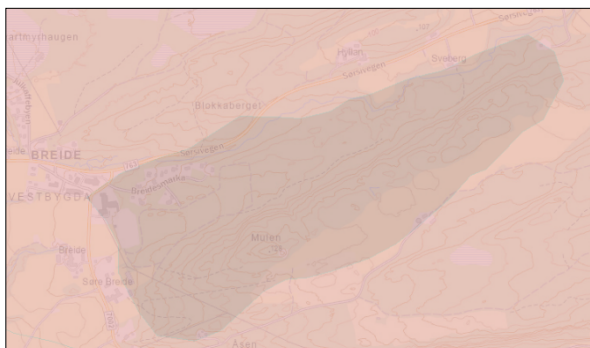
«Bjønn-holet» - Nærområdet til Snåsa skole
Vinje nærområde og Lysthusberget



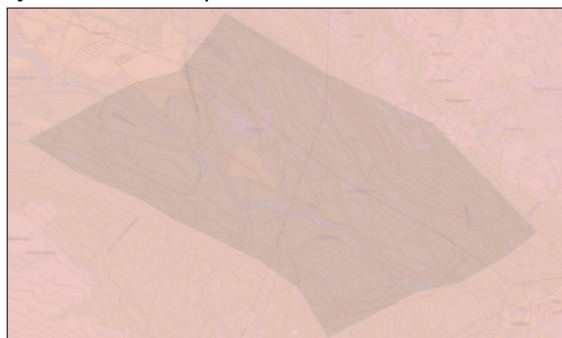
Finnsåsmarka
Ålnestangen og Tynestangen
Grønøra



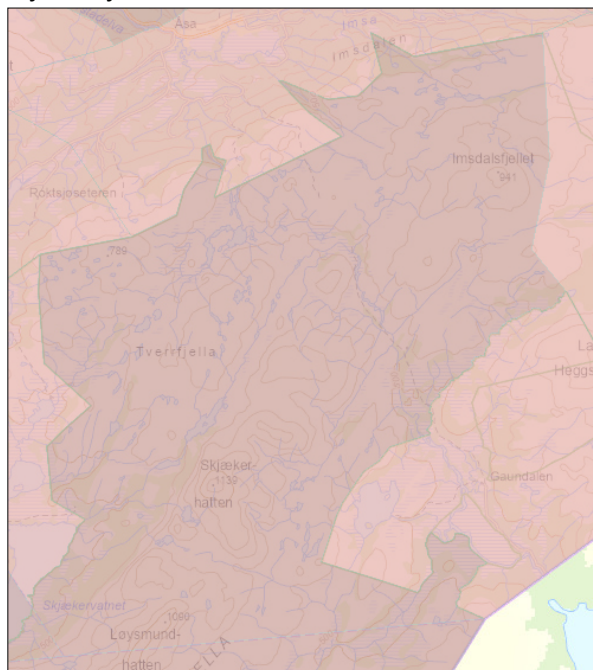
Brede nærområde



Kjenstad landskapsvernområde

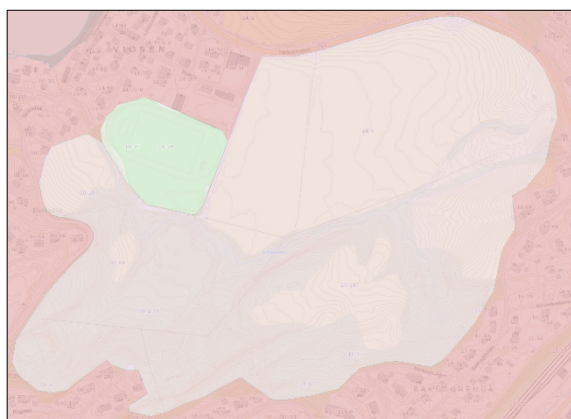


Skjækerfjella



- Registrert friluftslivsområde

Vibekken nærområde



Hafella motorsportpark



- Ikke verdisatt friluftslivsområde

Viosen idrettspark

